

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026-04-14 Nr. GTR -
Biržai

Posėdis įvyko 2026 m. kovo 26 d. 10.00 – 12.00

Biržų rajono savivaldybės Asmenų priimamajame

Posėdžio pirmininkas – Justas Greviškis.

Posėdžio sekretorė – Daiva Jundzilienė.

Taryba sudaryta iš 11 asmenų.

Tarybos posėdyje dalyvavo: Simona Gudienė, Dainius Masėnas, Gražina Paulauskienė, Vida Gedvilienė.

Nedalyvavo: Irutė Varzienė, Lidija Dainiuvienė, Regina Židonienė, Audrius Unglininkas, Sima Znaidauskienė.

Svečio teisėmis dalyvavo: Biržų artrito klubo pirmininkė Elena Lengvenienė.

DARBOTVARKĖ:

1. 2025 metų veiklos apžvalga.
2. Pasiūlymai 2026 m. veiklai.
3. Vėl Biržų rajono Socialinių paslaugų centro patalpų trūkumo aptarimas.
4. 2025 m. Tarptautinės asmenų su negalia dienos minėjimo šventės aptarimas.
5. Pristatyti Tarybai tarptautinį standartą ISO 21542 – Pastatų statyba. Apstatytosios aplinkos prieinamumas ir tinkamumas naudoti.
6. Pristatyti Tarybai kokių teisiniu pagrindu remiantis savivaldybės įmonės privalo teikti informaciją asmenims su negalia prieinamais būdais.
7. Aptarimas sausio – kovo mėnesiais lankytų įmonių.
8. Nusimatyti balandžio – birželio mėnesių planuojamas aplankyti įstaigas.

1. SVARSTYTA

Dėl 2025 m. Tarybos veiklos pristatymo

Posėdį pradėjo asmens su negalia gerovės tarybos pirmininkas Justas Greviškis, kuris pristatė 2025 metų Tarybos veiklą:

- Taryba buvo susirinkusi keturis kartus.
- Sausio – kovo mėnesį atlikta asmenų su negalia apklausa „Gydymo įstaigų paslaugų vertinimas“. Anketa apibendrinta ir 2025-03-19 Tarybos posėdyje aptarti rezultatai. Nuspręsta su apklausos rezultatais supažindinti Biržų rajono savivaldybės medicinos įstaigų vadovus.
- 2025-04-10 išvažiuojamasis posėdis vyko Biržų ligoninės Geriatrijos skyriaus Pacientų mokymo kabinete, kur aptarti gyventojų anketinės apklausos apie patirtis ir lūkesčius sveikatos priežiūros srityje rezultatai, vyko diskusija dėl sveikatos apsaugos paslaugų gerinimo.
- 2025-07-18 išvažiuojamasis posėdis vyko MB „Šiaurinė užuovėja“, kur buvo pristatyti asmenims su įvairia negalia pritaikyti senelių globos namai bei vyko diskusija aktualiais ilgalaikės globos klausimais.
- 2025-11-06 posėdyje pakeisti Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos nuostatai ir sudėtis, išrinkta sekretorė, pristatyta „Įstaigos prieinamumo anketa“, pagal kurią suplanuota fiziškai tikrinti įstaigas, žiūrėti, kiek jos atitinka asmenų su negalia poreikius, aptarti Tarptautinės asmenų su negalia dienos minėjimo organizaciniai klausimai.
- Gruodžio 3 d. Biržų kultūros centre surengtas Tarptautinės asmenų su negalia dienos paminėjimas.

Tarybos nariai pastabų neturėjo.

NUTARTA

Pritarti pateiktam klausimui, sprendimas priimtas vienbalsiai.

2. SVARSTYTA

Dėl 2026 metų Tarybos veiklos plano

Tarybos pirmininkas pristatė 2026 metų veiklos planą:

- Aplankyti ne mažiau kaip 36 įstaigas ir įmones atliekant „Įstaigos prieinamumo anketą“, apžiūrint kaip fizinė ir informacinė aplinka pritaikyta asmenims su negalia.
- Remiantis atliktomis „Įstaigos prieinamumo anketomis“, pateikti rekomendacijas tikrintoms įstaigoms, pateikti informaciją bei siūlymus atsakingiems Biržų rajono savivaldybės administracijos skyriams, savivaldybės administracijos direktorei, kitoms atsakingoms institucijoms.

- Lankytis asmenis su negalia vienijančiose organizacijose, siekiant glaudesnio bendradarbiavimo ir aktualesnio problemų sprendimo.
- Iš anksto sudaryti darbo grupę, atsakingą už Tarptautinės asmenų su negalia dienos paminėjimo organizavimą.
- Nagrinėti aktualius Biržų rajono asmenims su negalia klausimus, teikti siūlymus merui, savivaldybės administracijai.

Dainius Masėnas pasidžiaugė Tarybos pradėta vykdyti įstaigų lankymo veikla. Iš kai kurių įstaigų vadovų juntamas noras gilinti žinias, išsiaiškinti, kaip konkrečiai įstaigas galima kuo labiau pritaikyti asmenims su negalia. Kiti Tarybos nariai pritarė, kad ši veikla yra tikrai naudinga ir nešanti realią naudą asmenims su negalia.

NUTARTA

Pritarti pateiktam klausimui, sprendimas priimtas vienbalsiai.

3. SVARSTYTA

Dėl VŠĮ Biržų rajono Socialinių paslaugų centro patalpų trūkumo

Simona Gudienė paminėjo, kad 2026-03-23 Ekonomikos ir finansų komiteto posėdžio metu buvo paminėta, kad Socialinių paslaugų centras sunkiai išsitenka turimose patalpose ir bent jau techninės pagalbos priemonės pagal galimybę galėtų būtų iškeltos į naujas patalpas, nes kuris laikas juntama problema – per mažos patalpos dienos socialinės globos institucijoje paslaugai gauti susirenkantiems asmenims su negalia. Simona Gudienė taip pat pranešė, kad susisiekė su VŠĮ Biržų ligoninės direktoriumi Petru Bimba, Biržų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ direktore, Biržų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos direktoriumi Vaidotu Butkevičiumi ir nė vienoje iš šių įstaigų tinkamų patalpų nebuvo surasta. Justas Greviškis pasiūlė statyti laikiną statinį prie Socialinių paslaugų centro, bet šis klausimas su Socialinių paslaugų centru jau buvo aptartas vizito pas juos metu, dėl einančių požeminių trasų ir mažos automobilių stovėjimo aikštelės neįmanoma to padaryti. Dainius Masėnas pasiūlė pirkti jūrinį konteinerį ir jį statyti Biržų ligoninės teritorijoje. Daiva Jundzilienė priminė, kad ligoninės teritorija yra pati patogiausia lokacija asmenims gaunantiems techninės pagalbos priemones, gavus nukreipimą iš gydytojo, nereikia niekur toli važiuoti.

NUTARTA

Tarybos pirmininkui kreiptis į VŠĮ Biržų ligoninės direktorių Petrą Bimbą ir apsvarstyti galimybę statyti laikiną statinį (pavyzdžiui jūrinį konteinerį) ligoninės teritorijoje, kuriame būtų sandėliuojamos techninės pagalbos priemonės, bei surasti ligoninės patalpose vietą, kurioje galėtų dirbti priemonės išduodanti specialistė.

4. SVARSTYTA

4.1. Dėl 2025 m vykusios Tarptautinės asmenų su negalia dienos minėjimo šventės aptarimo

Vida Gedvilienė pasidžiaugė, kad renginys buvo turiningas, puikiai suorganizuotas, labai patiko asmenų su negalia darbų paroda – mugė bei koncertinė dalis. Daiva Jundzilienė pasidalino mugės dalyvių atsiliepimais - visi dėkojo už parodytą dėmesį ir galimybę pristatyti savo rankų darbo gaminius Biržų krašto žmonėms. Aptarta koncertinė dalis, nutarta per kiekvieną Tarybos posėdį šį klausimą įtraukti į dienotvarkę ir iš anksto planuoti, ką galėtume pasikviesti koncertuoti į šių metų minėjimą. Daiva Jundzilienė pasiūlė pratęsti bendradarbiavimą su Biržų „Saulės“ gimnazija, vėl pakviečiant chorą „Solis Ortus“ pasirodymui bei gimnazistus, kad padėtų renginio metu. Vida Gedvilienė išsakė pastabą, kad vienam pasirodymui skirti ne daugiau kaip 15-20 min, nes asmenims su negalia sunku ilgam išlaikyti dėmesį ir rinktis tokius pasirodymus, kad žiūrovai galėtų aktyviai dalyvauti prisidedami plovimais.

NUTARTA

Pratęsti bendradarbiavimą su Biržų „Saulės“ gimnazija, pakviečiant chorą „Solis Ortus“ pasirodymui (15-20 min) ir gimnazistus, kad padėtų renginio metu.

Į kiekvieną Tarybos posėdį įtraukti klausimus, susijusius su 2026 m gruodžio 3 d. renginio planavimu.

4.2. Dėl lengvatų taikymo asmenims su negalia Biržų rajono švenčių mugėse

Daiva Jundzilienė pristatė, kad 2021 m. kovo 26 d. Biržų rajono Savivaldybės Tarybos sprendimo Nr. T-98 „Dėl vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas Biržų rajono savivaldybės viešosiose vietose išdavimą nuostatų patvirtinimo“ (toliau Nuostatai), IV skyriuje Lengvatų vietinės rinkliavos mokėtojams nėra minimi asmenys su negalia ir NVO atstovaujantys asmenys su negalia. Pateikė siūlymą, papildyti 15

punktą (vietinė rinkliava už suteiktą vietą prekiauti arba (ir) teikti paslaugas neimama iš):

1. Asmenų su negalia, deklaravusių gyvenamąją vietą Biržų rajone ir pateikusių galiojantį negalią patvirtinantį dokumentą;
2. Organizacijų, vienijančių asmenis su negalia.

Dainius Masėnas ir Simona Gudienė pateikė siūlymus papildyti pirmą punktą ir nuolaidas asmenims su negalia teikti pagal dalyvumo lygį. Po diskusijos, nuspręsta siūlyti teisę prekiauti nemokamai suteikti asmenims su negalia, turintiems sunkų neįgalumą arba dalyvumo (iki 2024 m. darbingumo) lygį nuo 0 iki 25%, suteikti vietinės rinkliavos 50% lengvatą asmenims su negalia, turintiems vidutinį neįgalumą arba dalyvumo (iki 2024 m. darbingumo) lygį nuo 30 iki 40%, suteikti vietinės rinkliavos 30% lengvatą asmenims su negalia, turintiems lengvą neįgalumą arba dalyvumo (iki 2024 m. darbingumo) lygį nuo 45 iki 55%. Daiva Jundzilienė pasiūlė, kad nuolaida būtų suteikiama tik prekiaujantiems savo gamybos gaminiais.

Simona Gudienė pasiūlė 2 punktą išdėstyti taip – socialines paslaugas asmenims su negalia teikiančių įstaigų bei nevyriausybinų organizacijų, vienijančių asmenis su negalia, vykdančių veiklą Biržų rajone.

NUTARTA

Kreiptis į Biržų rajono administracijos direktorę raštu ir pateikti siūlymus.

5. SVARSTYTA

Dėl Tarptautinio standarto ISO 21542 – Pastatų statyba. Apstatytosios aplinkos prieinamumas ir tinkamumas naudoti pristatymo Tarybai.

Daiva Jundzilienė Tarybai pristatė Biržų rajono savivaldybės administracijos įsigytą Tarptautinį standartą ISO 21542. Taip pat pasidžiaugė, kad lankant įstaigas pagal „Įstaigos prieinamumo vertinimo anketą“, remiantis šiuo standartu, bus galima lengviau atsakyti į įstaigos vadovams išskylančius klausimus.

NUTARTA

Tarybos narius plačiau susipažinti su šiuo standartu.

6. SVARSTYTA

Dėl informacijos prieinamumo asmenims su negalia užtikrinimo teisinio reglamentavimo pristatymo Tarybos nariams.

Daiva Jundzilienė pristatė informaciją apie teisės aktuose nustatytą pareigą užtikrinti informacijos prieinamumą asmenims su negalia:

Lietuvos Respublika 2010 m. rugsėjo 10 d. ratifikavo 2006 m. gruodžio 13 d. **Jungtinių tautų asmenų su negalia teisių konvenciją** ir jos Fakultatyvųjį protokolą (toliau – Konvencija), kurio **9 straipsnyje** numatyta, jog „šios Konvencijos Šalys, siekdamos, kad neįgalieji galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imasi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Šios priemonės, kurios apima prieinamumo kliūčių ir trukdžių nustatymą ir pašalinimą“, o Konvencijos 21 straipsnyje įtvirtinta asmenų su negalia teisė į saviraiškos laisvę ir laisvę reikšti nuomonę, galimybė gauti informaciją.

2016 m. spalio 26 d. **Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/2102** dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo tikslas – padidinti viešojo sektoriaus interneto svetainių bei mobiliųjų programų prieinamumą ir suderinti skirtingus standartus .

1991 m. lapkričio 28 d. **Lietuvos Respublikos asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo** nuo 2024 m. sausio 1 d. galiojančios suvestinės redakcijos **4 straipsnyje** įtvirtinta asmens su negalia teisė į saviraiškos laisvę bei teisė gauti informaciją ir šių teisių įgyvendinimas, numatant, jog asmenys su negalia turi teisę gauti (ir) skleisti informaciją ir (ar) idėjas jo pasirinktu (-ais) prieinamu (-ais) bendravimo būdu (-ais), taip pat lietuvių gestų kalba.

Atvejai, būdai ir formos, kaip įgyvendinamos aukščiau paminėtos asmenų su negalia teisės yra apibrėžtos Rekomendacijose.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir įgyvendinant 4 straipsnio 2 dalies 3 ir 4 punktus, 2023

m. lapkričio 29 d. LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-784 patvirtintos **Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijos** (toliau – Rekomendacijos).

[A1-784 Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekome...](#)

Rekomendacijos ir aukščiau išdėstytas teisinis reglamentavimas valstybės ir savivaldybių įstaigoms numato pareigą:

1. **Pasitvirtinti ir savo interneto svetainėse paskelbti** informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais **vidaus tvarką**.
([Biržų rajono savivaldybės administracijos informacijos rengimo ir \(ar\) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais bendravimo būdais tvarka | Biržų rajono savivaldybė](#));
2. **Paskirti darbuotoją ar padalinį**, atsakingą už šios tvarkos įgyvendinimą;
3. Teikti informaciją visuomenei, **vadovautis Rekomendacijomis** (Brailio raštu, lietuvių gestų kalba, lengvai suprantama kalba ir pan.);
4. Susirašinėjant su išorės vartotojais (el. laiškais, raštais), parengti teikiamą informaciją taip, kad ji būtų perskaitoma su ekrano skaitymo programa (t. y. **el. laiško, rašto šablonas** pritaikytas asmenims su regos sutrikimais, vadovaujantis Rekomendacijų 4 priedu), el. paštų nustatymams vadovautis Agentūros parengta instrukcija: <https://anta.lrv.lt/lt/aplinkos-prieinamumas/metodine-medziaga/>
5. Skelbiant ir rengiant visuomenei kitą aktualią informaciją (tokią, kaip ataskaitas, pranešimai, pristatymai, vaizdo ir audio failai, kvietimai į renginius ir pan.) vadovautis Rekomendacijomis (naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto);
6. Interneto svetainės ir mobiliosios programos turinys parengtas vadovaujantis Europos standartu LST EN 301 549 (**turi galimybę keisti šrifto dydį ir kontrastą**);
7. Pateikti nekintamą pagrindinę informaciją apie įstaigą interneto svetainėje / mobiloje programoje **lengvai suprantama ir lietuvių gestų kalbomis**:
 - Įstaigos interneto svetainės turinys ir struktūra, orientavimosi instrukcija;
 - Informacija apie įstaigos veiklos sritis ir teikiamas paslaugas;

- Įstaigos kontaktai (visuomenei aktualūs), adresas, įstaigos darbo laikas;
- Nuorodos, kur rasti informaciją lengvai suprantama kalba ir lietuvių gestų kalba;
- Svarbūs pranešimai ir (ar) kvietimai į valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos organizuojamus renginius;
- Pateikiamos nuorodos į dažnai užduodamų klausimų skiltį.

Kai informaciją numatoma skelbti valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos interneto svetainėje **lengvai suprantama kalba**, valstybės ir savivaldybės institucija ir įstaiga parengia tekstą lengvai suprantama kalba antruoju lygiu ir išsiunčia kc@anta.lt teksto tinkamumo patikrinimui.

Esant poreikiui pasikonsultuoti dėl lengvai suprantamos kalbos prašome kreiptis į Agentūros Konsultacijų centrą, el. p.: kc@anta.lt.

Jei įstaigoms reikalingos **lietuvių gestų kalbos** vertimo paslaugos reiktų kreiptis į artimiausią lietuvių gestų kalbos vertimo centro teritorinį skyrių nuorodoje esančiais kontaktais: <https://lgkvc.lrv.lt/lt/informacija-uzsakymams-lgkvc/>

Prireikus išversti nekintamą informaciją į lietuvių gestų kalbą, reiktų kreiptis į Lietuvių gestų kalbos vertimo centro specialistę Dalę Nevardauskienę, el. p.: tinklapiupritaikymas@vertimaigestias.lt

Dėl informacijos parengimo **Brailio raštu**, reiktų nukreipti į Lietuvos audiosensorinę biblioteką / jos teritorinį skyrių nuorodoje esančiais kontaktais: <https://www.labiblioteka.lt/.../mokamu-paslaugu-sarasas/246>

NUTARTA

Rekomenduoti savivaldybės įstaigoms užtikrinti informacijos prieinamumą asmenims su negalia teisės aktų nustatyta tvarka.

7. SVARSTYTA

7.1. Dėl sausio – kovo mėnesiais lankytų įstaigų aptarimo

Daiva Jundzilienė pristatė, kokios rekomendacijos buvo pateiktos įstaigoms po apsilankymo:

1. Biržų turizmo ir verslo informavimo centras

Rekomenduojama:

- suvesti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- **dėl asmenų su negalia stovėjimo vietų** rekomenduojama kreiptis į Biržų rajono savivaldybės eismo saugumo komisiją, kaimyninių pastatų savininkus,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius,
- prie įėjimo durų pritaisyti durų užfiksavimo kojeles,
- įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- asmenims su negalia skirtose sanitarinėse patalpose įrengti rankinį dušą, prie praustuvės iš abiejų pusių įrengti ranktūrius, įrengti pagalbos iškvietimo įtaisą, paženklinėti duris,
- prie įėjimo durų pateikti informaciją Brailio raštu ir/ar garsiniu tekstu,
- į tualetą patekimo rampos nuolydis neatitinka reikalavimų, nėra turėklų (vykdant remontą įrengti tinkamą rampą arba keltuvą),
- ant pirmos ir paskutinės laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- prie įėjimo durų pateikti informaciją Brailio raštu ir/ar garsiniu tekstu,
- ekspozicijoje taikyti alternatyvas tekstams
- Brailio raštą, reljefinius ženklus, garsinį / pritaikytą tekstą,
- interneto svetainėje pateikti informaciją lengvai suprantama kalba bei lietuvių gestų kalba, - parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles).

2. Biržų regioninio parko lankytojų centras

Rekomenduojama:

- suvesti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- **dėl asmenų su negalia stovėjimo vietų ženklinimo** rekomenduojama kreiptis į Biržų rajono savivaldybės eismo saugumo komisiją,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius, nurodančius taką į pastatą, - įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- asmenims su negalia skirtose sanitarinėse patalpose įrengti rankinius dušus, prie praustuvės iš abiejų pusių įrengti ranktūrius, įrengti pagalbos iškvietimo įtaisus,

- prie įėjimo durų pateikti informaciją Brailio raštu ir/ar garsiniu tekstu,
- ekspozicijoje taikyti alternatyvas tekstams - Brailio raštą, reljefinius ženklus, garsinį / pritaikytą tekstą.

3. Biržų kultūros centras

Rekomenduojama:

- peržiūrėti suvestus pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje ir juos patikslinti,
- **dėl asmenų su negalia stovėjimo vietų ženklinimo** rekomenduojama kreiptis į Biržų rajono savivaldybės eismo saugumo komisiją,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius,
- įstiklintas ir visiškai stiklines duris pažymėti mažiausia 2 horizontaliomis juostomis per visą durų plotį, 900-1000 mm ir 1200-1600 mm aukštyje arba ištisiniais vaizdiniais,
- ant pirmos ir paskutinės vidaus ir lauko laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- **įrengti liftus / keltuvus**, kad būtų galimybė asmenims su judėjimo negalia patekti į sanitarines patalpas, renginių dalyvių persirengimo kambarius, sceną, antro aukšto fojė, kur vyksta dalis renginių,
- pritaikyti sanitarines patalpas - vyrų tualete nėra laisvos erdvės po praustu, abiejuose tualetuose nėra pagalbos iškvietimo įtaiso,
- įėjimo, salės ir sanitarinių patalpų duris pažymėti lentelėmis su Brailio raštu,
- parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles)
- interneto svetainėje informaciją pateikti lengvai suprantama kalba bei lietuvių gestų klaba.

4. Biržų "Saulės" gimnazija (Mokykla dalyvauja projekte Nr. 25-008-P-0001 "Ugdymo prieinamumo didinimas atskirtį patiriantiems vaikams Biržų rajono bendrojo ugdymo mokyklose" - iki 2028 m. lapkričio 30 d. planuojama įrengti liftus, asmenims su negalia

skirtus sanitarinius mazgus, asmenims su negalia skirtas stovėjimo vietas, pritaikyti priėjimus prie pastato.)

Rekomenduojama:

- duomenis apie pastato prieinamumą suvesti į STASIS.lt sistemą,
- interneto svetainėje informaciją pateikti lietuvių gestų klaba,
- naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, garsinį / pritaikytą tekstą, pvz, ant įėjimo, kabinetų durų, - parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles),
- ant pirmos ir paskutinės laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą.

5. Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka

Rekomenduojama:

- suvesti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- **dėl asmenų su negalia stovėjimo vietų ženklinimo** rekomenduojama kreiptis į Biržų rajono savivaldybės eismo saugumo komisiją,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius, nurodančius taką į pastatą, - ant pirmos ir paskutinės vidaus ir lauko laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- prie įėjimo durų įrengti skambutį, kad asmuo su negalia galėtų išsikviesti pagalbą,
- pastato viduje prie slenksčių viršijančių 1,5 cm įrengti nuolydžius,
- pastate nėra nei lifto, nei keltuvo, esant galimybei **įrengti laiptų keltuvus** į 2 ir 3 aukštus,
- įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- asmenims su negalia skirtoje sanitarinėje patalpoje įrengti antrą turėklą prie tualetu, šalia tualetu įrengti rankinį dušą, prie praustuvės iš abiejų pusių įrengti ranktūrius,

įrengti pagalbos iškvietimo įtaisą, patalpos laisvos manevravimo erdvės skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 1,5 m (atlaisvinti erdvę),

- naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, garsinį / pritaikytą tekstą,
- skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“ arba panašius (nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto), popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnį šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnį šriftą,
- parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles).

6. Biržų krašto muziejus "Sėla" (Pilies rūmai)

Rekomenduojama:

- pakoreguoti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- **išsiaiškinti dėl galimybės įrengti asmenų su negalia stovėjimo vietas teritorijoje,**
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius, nurodančius takus į pastatus,
- ant pirmos ir paskutinės lauko laiptų pakopos briaunos užklijuoti / nudažyti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- ant įėjimo durų pritvirtinti Brailio raštu užrašytą užrašą "Muziejus",
- pastato viduje prie slenksčių viršijančių 1,5 cm įrengti nuolydžius,
- ekspozicijose, kur yra nepažymėtos pavojingos vietos asmenims su regos negalia, pažymėti kontrastinga juosta,
- ekspozicijose ir skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto. Popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnį šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnį šriftą,
- naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, reljefinius ženklus,

- pastate nėra nei lifto, nei keltuvo, **esant galimybei įrengti laiptų keltuvus** į rūšį, 2 ir 3 aukštus,
- įrengti papildomus kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- nėra asmenims su negalia pritaikytų sanitarinių patalpų, **gal būt galima iš 2 kabinų suformuoti asmenims su negalia pritaikytus tualetus**,
- prieš sanitarines patalpas ant grindų yra išsikišę 2 vamzdžiai, reikėtų paslėpti po nedideliu pandusu,
- interneto svetainėje nekintamą informaciją pateikti lengvai suprantama kalba, lietuvių gestų kalba,
- parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles).

7. Biržų krašto muziejus "Sėla" (Arsenalas)

Rekomenduojama:

- pakoreguoti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- **išsiaiškinti dėl galimybės įrengti asmenų su negalia stovėjimo vietas teritorijoje**,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius, nurodančius takus į pastatus,
- įstiklintas ir visiškai stiklines duris pažymėti mažiausiai 2 horizontaliomis juostomis per visą durų plotį, 900-1000 mm ir 1200-1600 mm aukštyje arba ištisiniais vaizdiniais,
- ekspozicijose ir skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto. Popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnę šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnę šriftą,
- naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, reljefinius ženklus,
- įrengti papildomus kelią į asmenų su negalia tualetus nurodančius kryptinius ženklus,

- asmenims su negalia skirtose sanitarinėse patalpose įrengti šalia tualetų rankinį dušą, prie praustuvės iš abiejų pusių įrengti ranktūrius, įrengti pagalbos iškvietimo įtaisą, pritaisyti duris fiksuojančią kojelę,
- interneto svetainėje nekintamą informaciją pateikti lengvai suprantama kalba, lietuvių gestų kalba,
- parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles).

8. Biržų mokykla-darželis "Vyturėlis"

Rekomenduojama:

- pakoreguoti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- **paženklinti asmenų su negalia stovėjimo vietą ant kelio dangos,**
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius, nurodančius takus į pastatus (jei būtų tvarkoma aplinka),
- ant pirmos ir paskutinės lauko laiptų pakopos briaunos užklijuoti / nudažyti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- pastato viduje prie slenksčių viršijančių 1,5 cm įrengti nuolydžius,
- skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto. Popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnį šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnį šriftą,
- esant poreikiui, naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, garsinį / pritaikytą tekstą,
- pastate nėra nei lifto, nei keltuvo, esant galimybei įrengti laiptų keltuą,
- įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- nėra asmenims su negalia pritaikytų sanitarinių patalpų, gal šalia renginių salės ar vaikų su negalia grupėse būtų naudinga įrengti,
- interneto svetainėje nekintamą informaciją pateikti lengvai suprantama kalba, lietuvių gestų kalba, sudaryti galimybę keisti šrifto dydį ir kontrastą,

- parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles).

9. Biržų technologijų ir verslo mokymo centras – BTVMC

Rekomenduojama:

- paženklinėti asmenų su negalia stovėjimo vietą ant kelio dangos bei išlipimo aikštelę,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti papildomus taktilinius vaikščiojimo paviršius, nurodančius takus į pastatus (jei būtų tvarkoma aplinka),
- ant pirmos ir paskutinės lauko laiptų pakopos briaunos užklijuoti / nudažyti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- įstiklintas ir visiškai stiklines duris pažymėti mažiausia 2 horizontaliomis juostomis per visą durų plotį, 900-1000 mm ir 1200-1600 mm aukštyje arba ištisiniais vaizdiniais,
- pastato viduje prie slenksčių viršijančių 1,5 cm įrengti nuolydžius,
- įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- esant galimybei, labiau pritaikytų asmenims su negalia skirtas sanitarines patalpas,
- skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto. Popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnę šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnę šriftą,
- esant poreikiui, naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, garsinį / pritaikytą tekstą,
- interneto svetainėje nekintamą informaciją pateikti lengvai suprantama kalba, lietuvių gestų kalba,
- parengti informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (taisykles).

Pasiūlyta slėptuvėje sumontuoti laikiną medinę konstrukciją, prikabinamą prie sienos, esant reikalui nuleidžiamą ant laiptų, kad į slėptuvę galėtų patekti asmenys su negalia.

10. Biržų klinika "Medicinos namai"

Rekomenduojama:

- suvesti pastato prieinamumo duomenis į STASIS.lt sistemą,
- pažymėti ant grindinio asmenų su negalia stovėjimo vietas,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius,
- įstiklintas ir visiškai stiklines duris pažymėti mažiausia 2 horizontaliomis juostomis per visą durų plotį, 900-1000 mm ir 1200-1600 mm aukštyje arba ištisiniais vaizdiniais,
- ant pirmos ir paskutinės laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- įrengti liftą / keltuą, kad būtų galimybė asmenims su judėjimo negalia patekti į antrą aukštą,
- pritaikyti sanitarines patalpas - prie praustuvės iš abiejų pusių įrengti ranktūrius, pagalbos iškvietimo įtaisą,
- laukimo vietose bent dalis sėdimų vietų turėtų būti su porankiais,
- naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, garsinį / pritaikytą tekstą,
- interneto svetainėje informaciją pateikti lengvai suprantama kalba bei lietuvių gestų klaba, įdiegti kontrasto ir šrifto dydžio keitimo galimybę.

11. UAB "Biržų šeimos gydytojų centras"

Rekomenduojama:

- duomenis apie pastato prieinamumą suvesti į STASIS.lt sistemą,
- įrengti asmenų su negalia stovėjimo vietas,
- tvarkant šaligatvius aplink pastatą, įrengti taktilinius vaikščiojimo paviršius,
- įstiklintas ir visiškai stiklines duris pažymėti mažiausia 2 horizontaliomis juostomis per visą durų plotį, 900-1000 mm ir 1200-1600 mm aukštyje arba ištisiniais vaizdiniais,
- įrengti kryptinius ženklus nurodančius kelią į tualetą,

- tualete įrengti antrą turėklą bei rankinį dušą, prie praustuvės iš abiejų pusių įrengti ranktūrius, įrengti pagalbos iškvietimo įtaisą,
- laukimo vietose nors dalis sėdimų vietų turėtų būti su porankiais,
- naudoti alternatyvą tekstams - Brailio raštą, garsinį / pritaikytą tekstą,
- interneto svetainėje informaciją pateikti lengvai suprantama kalba bei lietuvių gestų kalba, sudaryti galimybę keisti šrifto dydį ir kontrastą.

12. ARTEA banko Biržų filialas

Rekomenduojama:

- suvesti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- įrengti asmenims su negalia skirtą stovėjimo vietą,
- ant pirmos ir paskutinės lauko laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- ant įėjimo durų pritvirtinti užrašą Brailio raštu,
- įstiklintas ir visiškai stiklines duris pažymėti mažiausia 2 horizontaliomis juostomis per visą durų plotį, 900-1000 mm ir 1200-1600 mm aukštyje arba ištisiniais vaizdiniais,
- skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto. Popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnį šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnį šriftą,
- esant poreikiui, naudoti alternatyvas tekstams - garsinį / pritaikytą tekstą, Brailio raštą,
- įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- pritaikyta esamą sanitarinę patalpą asmenims su negalia,
- interneto svetainėje nekintamą informaciją pateikti lengvai suprantama kalba, lietuvių gestų kalba, sudaryti galimybę keisti šrifto dydį ir kontrastą.

13. Lietuvos draudimo Biržų filialas

Rekomenduojama:

- suvesti pastato prieinamumo duomenis STASIS.lt sistemoje,
- įrengti asmenims su negalia skirtą stovėjimo vietą,
- ant pirmos ir paskutinės lauko laiptų pakopos briaunos įrengti 50-100 mm pločio įspėjamąsias juostas, kurios su pakopų spalva sudarytų kontrastą,
- ant įėjimo durų pritvirtinti užrašą Brailio raštu,
- skelbiant informaciją naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftus, pvz.: „Arial“, „Verdana“, „Tahoma“, „Calibri“, arba panašius. Nerekomenduojama naudoti „Times New Roman“ šrifto. Popieriniams dokumentams, naudoti 14 pt ar didesnį šriftą, elektroniniams dokumentams, naudoti 12 pt ar didesnį šriftą,
- esant poreikiui, naudoti alternatyvas tekstams - garsinį / pritaikytą tekstą, Brailio raštą,
- įrengti kelią į tualetus nurodančius kryptinius ženklus,
- pritaikyta esamą sanitarinę patalpą asmenims su negalia,
- interneto svetainėje nekintamą informaciją pateikti lengvai suprantama kalba, lietuvių gestų kalba.

NUTARTA

Pritarti pateiktoms rekomendacijoms, sprendimas priimtas vienbalsiai.

7.2. Dėl siūlymų pagal rekomendacijas pateikimo

Daiva Jundzilienė atkreipė dėmesį, kad Biržų rajono savivaldybės pastatai yra minimaliai pritaikyti asmenims su negalia ir pasiūlė numatyti savivaldybės pastatų, esančių Vytauto g. 38 ir Vytauto g. 59, pritaikymą asmenims su negalia, vadovaujantis universalios dizaino principais, užtikrinant aplinkos prieinamumą visiems gyventojams.

Biržų rajono savivaldybės 2023-2030 m. strateginės plėtros plane, 7.2.3 punkte numatyta, kad iki 2030 metų turėtų būti pritaikytų viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ teritorijų pagal universalios dizaino principus skaičius (vnt.) – 5.

Tarybos pirmininkas pasiūlė, parašyti merui raštą, kad šių pastatų pritaikymas pagal universalų dizainą būtų įtrauktas į Strateginį veiklos planą.

Po diskusijų nutartą į raštą merui įtraukti ir šiuos punktus:

1. Biržų kultūros centre įrengti keltuvus, kad būtų galimybė asmenims su judėjimo negalia patekti į sanitarines patalpas, renginių dalyvių persirengimo kambarius, sceną, antro aukšto fojė, kur vyksta dalis renginių,
 2. Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešojoje bibliotekoje įrengti laiptų keltuvus į 2 ir 3 aukštus,
 3. Biržų krašto muziejuje "Sėla" (Pilies rūmai) įrengti laiptų keltuvus į rūsi, 2 ir 3 aukštus, įrengti asmenims su negalia pritaikytus tualetus pagal universalaus dizino principus.
2. Taip pat buvo pasiūlyta parašyti raštą eismo saugumo komisijai, dėl asmenims su negalia skirtų stovėjimo vietų tinkamo ženklinimo (turi būti ne tik ženklas, bet ir nurodyta kiek vietų su negalia arba metrų skirta šioms stovėjimo vietoms, bei aiškus ženklinimas ant grindinio) bei prie Biržų turizmo ir verslo informavimo centro įrengimo asmenims su negalia skirtų stovėjimo vietų ne tik lengvajam transportui, bet ir autobusams.

NUTARTA

Kreiptis į Biržų rajono savivaldybės merą raštu dėl savivaldybės pastatų bei dėl savivaldybės įstaigų pastatų pritaikymo asmenims su negalia, atsižvelgiant į Tarybos lankytose įstaigose numatytas problemas ir pateiktas rekomendacijas.

Kreiptis į eismo saugumo komisiją dėl tinkamo asmenims su negalia skirtų stovėjimo vietų ženklinimo užtikrinimo ir prie Biržų turizmo ir verslo informavimo centro įrengimo asmenims su negalia skirtų stovėjimo vietų ne tik lengvajam transportui, bet ir autobusams.

8. SVARSTYTA

Dėl balandžio-birželio mėnesiais planuojamų lankyti įstaigų sąrašo sudarymo

Po diskusijų nuspręsta lankyti šias įstaigas:

1. Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla
2. Biržų „Kaštonų“ pagrindinė mokykla
3. Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla
4. Panevėžio apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos Biržų padalinys
5. Pabiržės seniūnija

6. Pabiržės bendruomeniniai namai
7. Biržų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos Pabiržės pagrindinio ugdymo skyrius
8. Kirdonių daugiafunkcinis centras
9. Vabalninko seniūnija
10. Krizių centras
11. Biržų technologijų ir verslo mokymo centro Vabalninko skyrius
12. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija
13. Vabalninko vaistinė

NUTARTA

Aplankyti sąraše išvardintas įstaigas per artimiausius tris mėnesius. Prieš ne savivaldybės įstaigų/įmonių lankymą, susisiekti su tos ne savivaldybės įstaigos/įmonės vadovu siekiant išsiaiškinti ar minėta įstaiga/įmonė yra suinteresuota gauti informacijos apie prieinamumą (t.y. priimti Gerovės tarybos atstovus dėl prieinamumo išsiaiškinimo bei rekomendacijų gavimo). Gavus neigiamą atsakymą – keisti lankomą įstaigą kita.

Artėjant turizmo sezonui, kreiptis į Biržų rajone veikiančias maitinimo įstaigas, išsiaiškinant jų poreikį dėl apsilankymo ir rekomendacijų pateikimo, siekiant gerinti prieinamumą asmenims su negalia.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vyriausioji specialistė Daiva Jundzilienė, Vytauto g. 38, LT-41143 Biržai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-15 Nr. GTR-1
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Vyriausioji specialistė Daiva Jundzilienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-04-14 16:55:25
Dokumentą pasirašė	Teisininkas Justas Greviškis
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-04-15 09:00:03
Registratorius	Socialinių išmokų specialistė Rita Tekutienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-04-15 09:01:44
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2026-04-15 atspausdino Visuomenės informavimo specialistė Vaida Dževečkaitė - Klepeckienė

Nuorašas tikras
 Biržų rajono savivaldybės administracija
 2026-04-15